

Referat fra COMPLIANCEFORUM, 31.05.2017

Tilstede:

Marit Westvig og Svend Eric Wandaas, Ruter
Karl Inge Nygård, Åshild F. Sandøy og Bjørn Erik Linde, Skyss
Trine Lise Sagmo, Sogn og Fjordane fylkeskommune
Heidi Skåret og Cathrine Glomsvoll, Hedmark Trafikk
Hilde Bergersen, AKT
Tone Klausen Borge, VKT
Line Holmesland, ATB
Rene Osaland Muis, Kolumbus
Henrik Seppola Larsen, Finnmark fylkeskommune
Olov Grøtting, Kollektivtrafikkforeningen

Dilemmatrening

Det er viktig å drive jevnlig dilemmatrening for alle i organisasjonen. Det ble uttrykt ønske om at Complianceforum lager en samling dilemmaer til internt bruk, som kan diskuteres i møter på alle nivåer i medlemmenes virksomheter.

Retningslinjer for etiske regler, se vedlagte forslag.

Det var enighet om at de etiske reglene bør gjelde alle medarbeidere hos medlemmene, inkludert styrene. Det bør lages en opplæringspakke for styrene. Dette kan være et tema i neste møte.

Økokrim har laget en sjekklister for å unngå ev. foretaksstraff. Jevnlig oppdatering og oppfriskning av interne regler og rutiner er forhold som nevnes. Det er viktig å ha tydelige regler.

Noen ganger rekrutterer man fra andre bransjer som man samhandler med, eksempelvis drosjenæringa eller fergenæringa. I slike tilfeller vil man ha ansatte med nær tilknytning til ev. leverandører. Det er viktig å vurdere habiliteten til den enkelte i forbindelse med anskaffelser. Selv om vedkommende ikke er inhabil kan hensynet til omdømme og tillit føre til at den nyansatte i en periode ikke bør delta i arbeid som er nær knyttet til tidligere arbeidsforhold.

Etiske krav til leverandører, se vedlagte forslag.

Dokumentet tar utgangspunkt i FNs global compact prinsipper. FNs prinsipper omhandler bl.a. bestemmelser om antikorrupsjon.

Det ble reist spørsmål om disse kravene bør være felles regler for alle medlemmene eller et grunnlag som administrasjonsselskapene/fylkeskommunene kan ta utgangspunkt i. Det var enighet om at mest mulig felles krav er en fordel for effektiv utnyttelse av ressurser hos både oppdragsgivere og leverandører.

Det ble diskutert hvorvidt dokumentet skal være et vedlegg eller en del av kontrakter som inngås, hvorvidt det bør inneholde særskilte sanksjoner ved brudd og om det bør være krav om et eller annet system for å måle miljøkonsekvenser.

Det ble foreslått å ta opp temaet compliance i samråd med leverandørene, f.eks. i et felles strategiforum.

Det ble påpekt at utviklingen kan gi økt behov for å undersøke og følge opp leverandører innen bransjen. Det kan være noe bransjen kan se på i fellesskap.

Utkast veileder varslingsrutiner, se vedlagte forslag.

Utkast til veileder ble presentert.

Formålet med varsling er å:

- Avdekke kritikkverdige forhold
- Kjøreregler for intern håndtering
- Sikre lav terskel for å varsle
- Bidra til å forebygge og håndtere konflikt

Det ble diskutert hvorvidt begrepet «kritikkverdige forhold» bør defineres. En definisjon kan tenkes å heve terskelen for varsling, men kan være nyttig for å identifisere varslere i henhold til arbeidsmiljøloven.

Varsling Hordaland fylkeskommune, se presentasjon.

Varslingsutvalget er øverste organ for håndtering av varsling, og er fristilt fra linjen i organisasjonen. 6000 ansatte, og mangesidig organisasjon. Har ikke et elektronisk rapporteringssystem.

Varsling er avgrenset mot f.eks. egen tilsetting, vanlig kommunikasjon, politiske og moralske ytringer m.m. Det ble diskutert om det er behov for dette, og om man i mindre mer homogene organisasjoner ikke vil ha behov for slike definisjoner og avgrensninger.

Det er vanskelig å definere om det som går tjenestevei er et varsel eller en tjenstemessig kommunikasjon. Det kan også gå over til å bli varsel dersom det ikke skjer noe når man melder ifra noe via tjenestevei.

Hvis du har varslet forsvarlig får du et vern etter arbeidsmiljøloven. Hva er «forsvarlig varsling?» Det kan være aktuelt å diskutere neste gang.

Varslingsutvalget kan overta sak fra linjen «om det er tjenlig»

Varsling bør også inkludere kritikkverdige og straffbare forhold hos leverandører. Da det har med kontraktsoppfølging å gjøre.

Nye korrupsjonsregler i Forskrift om offentlige anskaffelser, fra 01.01.2017

Harald Alfsen, Inventura

Noen punkter – *se for øvrig presentasjonen:*

- Kartlegging av korrupsjonsrisiko. Gjør man det? Trenden er at man forventer mer aktiviteter rundt dette området. Dette bør være del av compliance-arbeid.
- Gjennomsiktighet/transparency – er tatt ut av korrupsjonsloven. Erstattet med forholdsmessighet. Åpenhet noe av det viktigste for å forebygge korrupsjon.
- Mangler regelverk for forhandlinger i anskaffelser.
- Innkjøpsstrategi er motvekten mot korrupsjon.
- Nye Europeiske egenerklæringsskjema. Det er muligheten for å bli kjent med om noen er dømt for korrupsjon eller vedtatt forelegg mot det.
- Nå skal oppdragsgiver sidestille ledende personer hos leverandøren med leverandøren selv. Kan da si nei til en leverandør om en av lederne har vært dømt for korrupsjon – noen gang. Da har man en avvisningsplikt.

Bergen, 31. mai 2017

Olov Grøtting